

thi derigennem affører man Muligheden af, hvad der ganske vist var det forrige Lovforslags Mening, i en overfluelig Fremtid ogsaa at lade andre end filologiske Kandidater blive Rectorer ved Skolerne. Er Meningen derimod den, at dette Udtryk „Skolens Lærere“ skal tages i en saa vidt Betydning eller rettere sagt saa vag Betydning, at det fuldstændig overlades til Ministeren, om Skolens Lærere ganske i Almindelighed tillader, at man gaar udenfor de filologiske Kandidaters Kreds, kan jeg ikke have noget imod Udtrykket, men saa tror jeg ikke, der opnaas nogen Betyggelse for vedkommende Kandidater gennem dette Udtryk. Mig forekommer det — og jeg vil henstille til det Udvalg, som maatte blive nedsat om denne Sag, at tage det under Overvejelse — at det vilde være rigtigt at sætte et bestemt Forhold ind, i Følge hvilket det skulde staa til Ministerens fri Naadighed at ansætte andre end filologiske Kandidater som Rectorer. Jeg vil f. Eks. sige: Hver 3dje Gang der er Rectorvakanse, eller noget lignende. Derigennem var i Virkeligheden de filologiske Kandidaters Ret fuldkommen tilstrækkelig sikret, og der var dog en Mulighed for andre — jeg tænker særlig paa dem, som have faaet en matematisk-naturvidenskabelig Uddannelse — til indenfor Grænser af den første Menneftalder at kunne opnaa et Rectorembede. Jeg henstiller, som sagt, dette saavel til den højtærede Minister — om han straks skulde ville svare paa det Spørgsmaal, som er stillet til ham, som til det eventuelle Udvalg at tage det Spørgsmaal under Overvejelse, om det ikke var bedst, at denne Sætning affattedes saaledes, at man bestemte vidste, hvad man her har at holde sig til. Da jeg har tilladt mig at spørge den højtærede Minister om dette, vil jeg nu endvidere gøre det Spørgsmaal, om der ogsaa i Lov kan ventes Lovningsforslag, hvad Universitetet og den polytekniske Lærestanstalt angaar.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): Om de Bemærkninger, som det ærede Medlem fra Slagelse (Dahl) gjorde, kan jeg kun ganske i Almindelighed udtale, at jeg ikke har i og for sig noget imod den udtalte Tanke med Hensyn til § 2. Jeg har egentlig troet, det laa deri, men det gør det ganske vist ikke, at Overlærerembederne besættes ved Udrykning fra Adjunktembederne. Jeg kan naturligvis end mindre have noget imod, hvis jeg faar Grunde til at antage, eller det viser sig, at den Sum, som staa i § 3, er for lille, saa at saa den forøget; det er en Selvfølge. — Med Hensyn til de Punkter, som ere

fremdragne af det ærede Medlem fra Storeheddinge (S. Scavenius) skal jeg, hvad det sidste Punkt angaar, straks udtale, at det er min Hensigt at forelægge Lovforslag om Lønninger og Lærestyring ved Universitetet og den polytekniske Lærestanstalt, men jeg har endnu ikke modtaget de sidste Udtalelser fra Konfistorium, som jeg maatte have, inden et saadant Forslag kunde endelig bearbejdes, men jeg haaber snart at faa dem. — Hvad det Punkt angaar, som omhandles i § 2, vil det maatte være mange bekendt, at den Formulering, som her er fulgt, er den, som i det Udvalg, som Landstinget havde nedsat, blev foretaget i et andet Lovforslag, som var forelagt den Gang, og som havde formuleret de tidligere filologiske Kandidaters Udgang til Rectorembeder paa en noget anden Maade end den Formulering, som her er fulgt, der kun gaar ud paa og ikke tilfigter andet end at bevare den Ret, som de tidligere filologiske Kandidater havde, og bevare den i den Udstrækning, hvori det kan erfindes, at de nu have den. Retten er dem hjemlet ved Resolution af 1849, der indrettede den filologiske Eksamen, og den bestod for saa vidt uomtvistet saa længe, indtil denne Eksamen blev affastet, og der i Stedet derfor ved Anordning af 1883 blev sat en Række af de saakaldte Skoleembedsksamener. Denne Indretning af ny Eksamener til at træde i Stedet for den ældre Eksamen forekommer mig ikke at have ophævet de ældre filologiske Kandidaters Ret, for saa vidt de vare indtraadte i det lærde Skolevæsenes Tjeneste ved Lovforslagets Fremfættelse, eller man kunde for saa vidt gaa det nærmere ved at sige: inden Anordningen af 1883. Dette er altsaa den Ret, som ubelukkende tilfikkres de filologiske Kandidater. Men denne Ret kan efter sin Bestaaenhed, naaget den er givet som et Løfte i Anordningen af 1849, ikke være en ubetinget Ret. Det maa jo være Administrationen forbeholdt at dømme, om vedkommende er egnet til at være Rector ved en Skole, det kan ikke være en Ret, som tilfigter at ansætte en Mand, blot fordi han har en vis Eksamen, i Rectorembede med Tilfidsbestættelse af enhver Prøve om, hvorvidt han er egnet til at forestaa en Skole. Dette Forbehold maa ligge i enhver saadan Bestemmelse, og det er dette Forbehold, som Landstingsudvalget — jeg var selv Ordfører deri — mente at kunne udtrykke saaledes: for saa vidt Skolens Lærere tilsteder det, og jeg vil finde, at den praktiske Betydning deraf ligger noget imellem de to Alternativer, som det ærede Medlem fremsatte, hvoraf det ene vilde føre til, at Administrationens Frihed her blev næsten betydningløs, og den anden Yder-